

ПОСЛАННЯ

НА ПОЧАТОК ВЕЛИКОГО ПОСТУ

АРХІЄПИСКОПА БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО І БОГУСЛАВСЬКОГО АВГУСТИНА

всечесному духовенству,

боголюбивому чернецтву і всім вірним чадам

Білоцерківської єпархії Української Православної Церкви

**Всечѣтнѡе воздержаніе начнема свѣтлѡ,
лѹчѡми сіѡюще стѣхѡ заповѣдей хрѣта бѣга нашегѡ,
любвѣ свѣтлостію, мѡтвы блистаніема,
чистотѣ ѡчищеніема, бѣгомѹжества крѣпостію:
ѡкѡ да свѣтонѡсни предваріма
во стѡе ѡ триднѣвное вокрѣіе,
ѡсілѡяюще неглѣніе мѡрѡ.**

(Сідален по 2-м стихословію у понеділок 1-ї седмиці Посту).

Возлюблені у Господі всечесні отці, дорогі брати і сестри!

Прийшла до нас Чотиридесятниця – Господь дарує нам благословенні дні, в які ми повинні очистити душу і тіло, щоб відкрилися нам очі духовні і щоб змогли ми, споглядаючи добровільні Страсті Спасителя нашого, гідно поклонитися і Всесвітлому Його Воскресенню, щоб сподобилися достойно з'єднатися з Христом у Святому Причасті.

Безпосередньо вводить нас у подвиг Великого Посту Сиропусна Неділя. У цей день свята Церква, як добра мати, у євангельському читанні нагадує вірним про три основні умови, без яких неможливо свято провести Чотиридесятницю.

Перш за все мусимо осягнути незлобіє, яке виявляється у щирому, від серця, прощенні всіх образ і зневаг, що їх зазнали ми від ближніх. Усі ми грішники, всі потребуємо відпущення гріхів. Отець Небесний готовий простити нам наші гріхи, якщо і ми, в свою чергу, прощаємо усі провини нашим ближнім. **«ѡце во ѡпѡщѡете челѡвѣкѡма согрѣшеніѡ ѡхѡ, ѡпѡститѡ ѡ вѡма оцѡ вѡшѡ нѣный»** (Мф. 6, 14). Коли ж ми тримаємо у серці образу на брата, що провинився перед нами, а ще гірше, коли вперто не бажаємо йому простити, то й Отець Небесний не відпустить нам гріхів наших (див. Мф. 6, 15). Згадаємо притчу про немилосердного боржника (див. Мф. 18, 23; пор. Сир. 28, 1-6). Господь дає нам зрозуміти, наскільки невідповідна і ганебна наша впертість і пам'язлобіє. Адже Бог прощає нам найтяжчі гріхи, прощає безконечно, а ми не бажаємо простити ближньому дрібних прогріхів, забути образу, до якої ми самі, зазвичай, даємо привід, провокуючи її своєю поведінкою.

Щоденно ми, хоча б декілька разів, просимо у Господній молитві: «**И ѡстаѡи на́мъ дѡлги на́ша, ꙗ́кѡ и мы ѡставл́аемъ должникѡмъ на́шимъ**» (Мф. 6, 12). Самі ж не прощаємо, закриваючи собі цим шлях до спасення. Тож будемо «**дрѣвѣ ко дрѣвѣ блáзи, милосѣрди, проща́юще дрѣвѣ дрѣвѣ, ꙗ́коже и бѣ́з во хрѣ́тѣ простѣ́мъ є́сть ва́мъ**» (Еф. 4, 32; пор. Зах, 8 17).

Піст – друга умова святого, Богоугодного проведення Чотиридесятниці. У наші дні багато хто відмовляється від посту, люди шукають собі оправдання в несприятливих екологічних умовах, у недомаганні, у слабкому здоров'ї і т.д., і т.п. Дехто вважає, що головне – це піст духовний, а тілесного можна і не дотримуватися. Дивна річ: люди дотримуються найстрогішої дієти для оздоровлення організму, для краси або ж для унормування ваги. По декілька десятків днів вживають лише воду, або яблука чи молоко. А ось дотримуватися посту, щоб угодити Богові, як рекомендує і навчає Святе Письмо, – не спроможні.

Безумовно, справжній піст не обмежується лише здержливістю від їжі, від певних страв, бо ж істинний піст - це звільнення від злих діл. "**Не такова́гѡ во поста́ азъ ѡзбра́хъ, глѣтѣ гдѣ: но разрѣша́й всáкъ соѣ́зъ неправды**" (Іс. 58, 6). Що з того, що не їси ти м'яса, але поїдаєш брата свого? Утримуєшся від вина, але не стримуєш себе від образ? Горе вам, п'яні не від вина (*див. Іс. 28, 1*). Але ж духовний піст просто неможливий без посту тілесного. Піст тільки тоді досягає своєї мети, коли його дотримуємо щиро, усвідомлюючи, що це - наша жертва, наша десятина Богові. Такий піст - могутній засіб для духа у досягненні вищої досконалості. Коли ж постять по-фарисейськи, лицемірно, напоказ - то це піст не во славу Божу, а для власної слави, він не угодний Господеві (*див. Мф. 6, 16-18*). Святитель Василій Великий називає чистий, Богоугодний піст зброєю і ополченням проти демонів, нагадує, що цей рід нечисті «**не ѡсхѡдитъ, тѡ́кмѡ мѣтѡю и постѡ́мъ**» (Мф. 17, 21; пор. Мк. 9, 29).

Нестяжаніє – третя умова Богоугодного проведення Чотиридесятниці – також своєрідний піст, але охоплює він далеко ширше коло предметів. Нестяжаніє - це утримання від прагнення накопичувати кошти та предмети для задоволення й забезпечення всіх потреб земного життя. Господь наш Ісус Христос застерігає від гонитви за земними скарбами: "**Не скривáйте себѣ сокровище на землѣ, ѡдѣ́же червь и тлá тлѣтъ, и ѡдѣ́же тáтїе подкѡпывають и кра́дѣтъ**» (Мф. 6, 19). Маємо шукати і збирати собі скарби, які не підлягають тлінню, залишаються незмінними у всі часи і при всіх обставинах, скарби не земні, а небесні. Такими скарбами є діла милосердя, милостиня, благодіяння: "**...дадите́ милостыню. Сотвори́те себѣ влагáлица неветшáюща, сокровище неѡсквѣ́демо на небѣ́хъ, ѡдѣ́же тáтъ не прибли́жаєтсá, ни мѡль растлѣ́ваєтъ**" (Лк. 12, 33; пор. Мф. 6, 20).

Побутує думка, що євангельська заборона земних благ занадто сувора, що стосується вона лише чернецтва, а миряни, мовляв, можуть успішно поєднувати потяг до збирання земних благ із збиранням скарбів на небі. Слід розуміти, що

Євангеліє не забороняє багатства, а вимагає свободи серця, щоб багатство не стало кумиром, щоб не зайняло в серці людини місце Бога. Господь Ісус каже нам, що не можна двом панам служити (див. Мф. 26, 24), бо серце людське не здатне обіймати своєю любов'ю протилежності І, в кінці кінців, відвернеться від одного і приліпиться до іншого: " **ИДѢЖЕ БО ЁСТЬ СОКРОВИЦЕ ВАШЕ, ТѢ БУДЕТЪ И СРДЦЕ ВАШЕ**" (Мф. 6, 21).

У наш час, коли безстыдно зневажаються всі духовні цінності і метою людського життя виставляється щораз то більше накопичення земних благ, вседозволеність, потурання всім забаганкам плоті, маємо особливо пам'ятати слова Господні: "**ИЩИТЕ ЖЕ ПРѢЖДЕ ЦРѢТВІА ВЖІА, И ПРАВДЫ ЕГВѢ, И СІА ВСА ПРИЛОЖАТСА ВАМЪ**" (Мф. 6, 33; пор. Лк 12, 32; Мк. 10, 30; 1 Тим. 4, 8).

Кожного дня Церква під час Великого Посту приносить Господеві трепетну, глибоко змістовну покаянну молитву. Безцінним скарбом святої Чотиридесятниці є її неповторні богослуження. Звичайно, далеко не всі вірні мають змогу щоденно бути в храмі, але підноситися до Бога душею, линути до Творця покаянною думкою, бути уважним до кожного свого кроку, слова, вчинку, помислу - під силу кожному з нас. Саме у цьому і допоможуть нам незлобіє, піст, нестяжаніє.

Тож хай благословить нас Господь розпочати святий піст, очиститись під час нього душею і тілом, збагатитися чеснотами ,а особливо, християнською любов'ю щоб змогли ми побачити всечесні Страсті Христа Бога і радісно зустріти Його Воскресення. Амінь.

Смиренний

милістю Божою
архієпископ Білоцерківський і
Богуславський

м. Біла Церква